

OKUL DIŐI ÖĞRENME ORTAMLARI ORTAOKUL
8. SINIF ETKİNLİK PLANI

Etkinlik Yapılan Mekân: Anadolu Medeniyetleri Müzesi

Mekân Kategorisi: Müzeler

Sınıf: 8

Ders: Türkçe

Tema: Türk Hikâye Geleneği ve Destanları

Süre: 40 + 40 dk.

Disiplinler Arası İlişkiler: Görsel Sanatlar

Amaç: Gözlemleme, bilgi toplama, sorgulama, yapılandırma, muhakeme (akıl yürütme), sentezleme, karar verme gibi becerileri geliştirebilme

Öğrenme Çıktısı / Çıktıları

- T.D.8.11.** Öyküleyici metinlerdeki hikâye unsurlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- T.D.8.27.** Dinleme / izleme sürecini değerlendirebilme
- T.O.8.10.** Metindeki unsurları sınıflandırabilme
- T.O.8.12.** Öyküleyici metinlerdeki hikâye unsurlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- T.O.8.26.** Okuma sürecini değerlendirebilme
- T.K.8.1.** Konuşma sürecini yönetebilme
- T.K.8.14.** Sözlü olarak özetleyebilme
- T.K.8.20.** Düşünceyi geliştirme yollarını kullanarak konuşmasını yapılandırabilme
- T.K.8.26.** Konuşma sürecini değerlendirebilme
- T.Y.8.1.** Yazma sürecini yönetebilme
- T.Y.8.3.** Yazısında içerik ve yapıya yönelik seçimlerini yönetebilme
- T.Y.8.20.** Yazım ve noktalama işaretleriyle ilgili kuralları uygulayabilme

Anahtar Kavramlar: gözlem, inceleme, kültürel miras, iletişim becerileri, merak, söz varlığı, çoklu ortam öğeleri

Araç Gereç: not defteri, kalem, telefon veya tablet (izin verilmesi hâlinde)

UYGULAMA BASAMAKLARI

Ön Değerlendirme

Öğrencilerin Türk hikâye geleneği, destanlar ve müze eserlerine ilişkin ön bilgilerini belirlemek amacıyla aşağıdaki sorular yöneltilir.

- Daha önce bir müzeyi ziyaret ettiniz mi? Bu müzede sizi en çok etkileyen eser hangisiydi?
- Türk destanlarının ortak özellikleri nelerdir?
- Bir destanda kahraman, olay, zaman ve mekân unsurları nasıl belirlenir?
- Tarihî bir eser sizce geçmişte yaşanmış bir olayı anlatabilir mi? Neden?
- Bir destanda geçen nesneler kahramanların özellikleri hakkında bize hangi ipuçlarını verir?

Köprü Kurma

Öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilerek müzede gerçekleştirecekleri etkinliğe hazırlanmaları sağlanır.

- Bir destan metninde geçen olayları müzede bulunan eserlerle ilişkilendirmek mümkün müdür?
- Sizce bir müze eseri bir destanın hangi bölümünü temsil edebilir?
- Aynı eseri farklı kişiler farklı destanlarla ilişkilendirebilir mi? Neden?
- Tarihî eserler edebî metinleri anlamamıza nasıl katkı sağlayabilir?

Öğrencilerin müzede sergilenen eserleri yalnızca tarihî bir obje olarak değil hikâye, kahraman ve kültürel değerlerle ilişkilendirilebilecek anlatı unsurları olarak değerlendirmeleri sağlanır.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

Öğrenciler 4-5 kişilik gruplara ayrılır.

Her gruba farklı bir Destan Kartı dağıtılır. Kartlarda Oğuz Kağan Destanı, Ergenekon Destanı, Manas Destanı ve Dede Korkut Hikâyeleri'nden seçilmiş kısa metinler yer alır.

Gruplar öncelikle kendilerine verilen metni okuyarak metindeki kahraman, olay, zaman, mekân ve öne çıkan değerleri belirler ve Destan İnceleme Formu'na not eder.

Daha sonra gruplar Anadolu Medeniyetleri Müzesini gezerek okudukları metinle ilişkilendirilebilecek üç eseri belirler.

Öğrenciler seçtikleri eserleri Eser Eşleştirme Formu'na kaydeder ve her eser için aşağıdaki soruları cevaplar.

- Bu eser metindeki hangi olayla ilişkilendirilebilir?
- Bu eser hangi kahraman tarafından kullanılmış olabilir?
- Bu eser metindeki hangi değeri yansıtmaktadır?
- Bu eseri seçmenizin gerekçesi nedir?

Gruplar seçtikleri üç eserden birini kullanarak okudukları destan metnine uygun yeni bir olay bölümü yazar. Yazılarında kahraman, olay, zaman ve mekân unsurlarını korumaya özen gösterirler.

Hazırlıklarını tamamlayan gruplar, eser ile metin arasında kurdukları ilişkiyi ve oluşturdukları yeni bölümü sınıfa sunar.

Sunumların ardından diğer gruplar yapılan eşleştirmenin metne uygun olup olmadığını değerlendirerek görüşlerini gerekçeleriyle paylaşır.

Öğretmen, öğrencilerin farklı yorumlarını karşılaştırmalarını sağlayarak tarihî eserlerin edebî metinlerin yorumlanmasına nasıl katkı sunduğu üzerine sınıf tartışmasını yönetir.

Değerlendirme

Grupların hazırladığı Destan İnceleme Formu ve Eser Eşleştirme Formu incelenir.

Öğrencilerin metindeki hikâye unsurlarını doğru belirleyebilme, eserlerle metin arasında anlamlı ilişki kurabilme ve gerekçelerini açıklayabilme becerileri gözlemlenir.

Yazılan yaratıcı metinlerde hikâye unsurlarının kullanımı, metnin özgünlüğü ile yazım kuralları ve noktalama işaretlerine uygunluğu değerlendirilir.

Sunumlar sırasında öğrencilerin düşüncelerini gerekçelendirme, farklı görüşleri dinleme ve metni sözlü olarak özetleme becerileri gözlemlenir.

Etkinliğin sonunda öğrencilere aşağıdaki öz değerlendirme soruları yöneltilir.

- Bugün müzede hangi eseri destanla ilişkilendirmek benim için daha anlamlı oldu?
- Destan metnini anlamamda müzedeki eserler bana nasıl katkı sağladı?
- Bir sonraki etkinlikte geliştirmek istediğim yönüm nedir?

Kapanış

Öğrencilerden aşağıdaki cümleyi tamamlamaları istenir

"Bugün incelediğim müze eseri bana destanını / olayını
hatırlattı çünkü"

Ardından öğretmen, müzelerde sergilenen eserlerin yalnızca tarihî birer nesne olmadığını; aynı zamanda milletlerin kültürel hafızasını ve anlatı geleneğini yansıtan önemli unsurlar olduğunu vurgular. Etkinlik, öğrencilerin oluşturdukları metinlerin sınıf panosunda veya dijital sınıf ortamında paylaşılmasıyla tamamlanır.